

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy hóra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Világuralmi törekvések.

Pécs, 1901. május 30.

(?) Mindig volt, van és talán lesz is legalább egy nemzet e földön, a mely a világ feletti uralom vágyának nagy lázával van eltelve. Természetesen egynek sem sikerülhetett ezen uralom tágabb értelemben, hanem csakis annyiban, hogy egy-egy nemzet katonai és szellemi fölényével részint közvetlenül, részint közvetve két vagy több államot, vagy államfélét tartott hatalmában.

Az ókori Róma volt még eddig a legnagyobb világhatalom, mely három világrészben meglehetősen közvetlenséggel óriási területen volt ur; de nemcsak úgy, mint p. o. a török, hogy majdnem nyomtalanul maradt volna uralma; hanem rányomta kulturája bélyegét csaknem minden területre, ahol teljesen és hosszabban bírta a hatalmat. Így p. o. a frankok s a germánok nyelve teli van latin szavakkal. A német az atyát, anyát, fivért stb. ma sem tudja germán szóval nevezni, hanem a latin *pater, mater, frater* szavakból alakította át; katonai műszavainak legtöbbször pedig latin-frank származék.

Az ókori világuralom hagyományát később több-kevesebb sikerrel a németek, spanyolok, törökök és franciák valósították meg; legtöbb nyomot még a spanyolok hagy-

tak Dél-Amerikában, kiknek Észak-Amerika Kubában adta meg közelebről a kegyelemzőfést.

A világuralom azonban, mivel főként erőszakon alapul, nem lehet állandó. Isten uralmán kívül, még csak egy érzelem tarthatná egybe az egész világot, vagy legalább egy világrészt: a szeretet; de Istenhívés nélkül ehhez sem juthatunk el, legyen bármekkora tudásunk és önuralmunk. A nagy hatás, melyet egy nemzet bármekkora fölénye más nemzetekre tesz, előbb utóbb visszahatást kelt. A nagyműveltségű uralkodó nemzetnek fegyvereivel törnek később a kevésbé műveltek uruk ellen; mert a nemzeti önérték, a szabadságvágy kioltathatatlannal él a nemzetekben. E nagy ellenhatásokat csakis a szeretet bírná kiegyeztetni. Erre azonban — sajnos — nem igen van kilátásunk.

A világuralmi törekvések most is megvannak, jelentkeznek és komolyan fenyegethetnék a népek szabadságát, ha szerencsére nem irányulnának e törekvések egyuttal egymás ellen is. Ha jól körülnéznünk, láthatjuk, hogy négy nagyhatalom is törtet a világuralom célja felé: Anglia, Németország, Oroszország és Észak-Amerika Uniója.

Anglia sok gyarmatával és óriási hajóhadával, de egyuttal pénzével és nagy iparával is. Németország erős, kipróbált

szárazföldi hadseregével, melyet meglehetősen tengeri haderő támogat és rohamosan fejlődő iparával. Észak-Amerika rengeteg nyersterményeivel, merész technikájával és roppant halom pénzével. Végül Oroszország egy tömbben levő nagy területével és embertömegével, de különösen furfangos politikájával reméli Nagy Péter cár világuralmi végrendeletét teljesíthetni. Franciaország meg fog elégedni szelleme s izlése világuralmával.

Ama nagyhatalmak közül, ha valamelyiknek valamikor sikerülne is a részleges világuralom, azaz: Európa meghódítása, csak Oroszország durva nyomása lenne a kulturára s főleg ránk magyarokra veszélyes.

Mert bár a hódító mindig erőszakos; de mégis a többi három remélhetőleg a műveltségnek már azon a fokán fog állani, a mely fokról nemcsak az embert, de még az illető nemzetet megillető jogot sem lehet egészen eltiporni. Már pedig Oroszország faji s felekezeti elfogultsága kész volt leigázni a vele rokon s nálánál műveltebb lengyel nemzetet; csak nemrég fosztotta meg Finnlandot némi önállóságát biztosító alkotmányától; Bulgáriát is csak saját hatalmi céljaiért szabadította ki a török kezéből; Romániától pedig a gyarló Dobrudával kárpótolva elvette s eloroszosítja a termékeny Bessarabiát. Szóval a *panrussismus* furia-ideáljától biztatva kész

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Allapotok.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irtta: Laoskó.

Jött a pünkösöd, arra kértem,
Büvös-bájos ünnepünk,
Hogy ne adjon most malasztot,
Csak tüzes nyelvet nekünk.

Mert malasztal bőven ellát
Széll, csak úgy nyögünk bele,
Ámde Bécsben — úgy találom —
Sokra nem megyünk vele.

Már ha nyelvünket kitenjük,
Csinján bannak ott velünk;
Van pedig miről beszélni,
Semmiért nem nyelvelünk.

Lám, ha messze, más hazában
Még magunkra ismerünk,
Mindenütt a kétfejű sas
Gyomrában a cimereünk.

S hogy helyéről hessegetjük
Ezt a kedves madarat,
Szól az ismert hang fölülről:
Eddig ott volt, s ott marad!

Hm . . . Csak azt csodálom akkor,
Hogy e prédás szörnyeteg,
Cimerünket ha lenyelte,
Mért is nem emészti meg?!

Ugy itélem, megfeküdte
Bendőjét, bár nincs tele,
Mert tartják már fönn a markot,
Hogy megint tömjünk bele.

Szinte sugják, alig értjük,
Hogy megint kell ez, meg ez,
Rückwärts-Concentrirungot már
Régi ágyu nem fedez.

Königrätzet, Szolferinót
Festik újból falra hát,
Persze, ott kell a magyarnak,
Védni vérrrel a hazát.

Aztán meg vitéz futásunk,
Jobb jövőnkön ütne rést,
S elsőpörné bölcs Deákunk
Kincsét, a kiegyezést.

Halljuk ismét ezt a szép szót:
— Rámegy újra búza, bor —
Hogy megint csak rossz az ágyunk,
S nem különb a puskaapor.

Értem ezt, hisz' szoldateszkánk,
Nem talál föl puskaport,
S más határból elszerezni
Ujat, az meg drága sport.

Ágyut, azt öntünk rakásra,
S meddig uj, az mind remek, —
Gábor Áron hogyha látná,
Sirjában fordulna meg.

Ágyu lesz hát, az sem aggaszt,
Hogy kevés a töltelék, —
Most ha gyér is, lesz jövőre,
Nő Rebellhund még elég.

Kell hajó is; mert ha csábit
Németet kalandor-ut,
Min a menykőn kibicelnénk,
Uj khinézer-háborút?

És világkereskedelmünk,
Védelemre is szorult,
Hogy küldnök bizton világgá,
Csizmatalpon a turult?

Negyven milliócska kell csak,
S el ne fogjon az iszony, —
Mert ha bőrünkön hasítják,
Megfizetjük, meg bizony!

S lassacskán, mint ősapáink,
Jó magunk is elhülünk,
Hogyba kísért ősi jelszó:
»Semmit rólunk, nélkülünk!

Mert biz' ott hiába agál,
Ugron és más szemfüles,
Krieghammer szól, s ácsi nekünk:
»Lex mihi Mars« — és fizess!

volna minden nyugati műveltséget porrá zúzni.

Nem is lehet tőle javulást várni; mert hiszen a világbékek cárja legújabb ukázában, melyet államtanácsához intézett, éppen most, mikor alkotmányt vártak tőle, ilyen conservatív hangon tüntetőleg magasztatja a mostani állapotot:

„Az államtanácsnak mindama cselekedetei, a melyek Oroszországot nagygyá s hatalmassá tették, mindaz a munkásság, a mely a polgári (!) érületet megerősítette, örökké feledhetetlenek maradnak. S az államtanácsot jövőben is a haza iránti szeretet, a jogon és igazságon (!) alapuló tisztelet, a nép jólétéért való fáradhatatlan gondosság és a mult korszakokból eredő államforma iránti törhetetlen hűség fogja vezetni további munkálkodásaiban.“

Fenn akarja tehát a cár az eddigi állapotokat teljesen tartani: az önkényuralmat, az orosz khinai falat, a kozák kancsuka-mindenhatóságot. De ez alatt folytonos forrongásban van az ország: kénytelen lesz előbb-utóbb valamelyes háboruban vonni el e forrongások alól a talajt. Konstantinápoly bírása a legnagyobb kérdés, a mely felett Oroszország Angliával okvetlenül össze fog egykor tűzni; a melynek előjátéka azonban Indiában lesz.

Amaz Afghanisztánban, emez Perzsiában már is támaszt igyekszik nyerni. Ha pedig Oroszországnak sikerülne Olaszországot Albánia átengedésének ígéretével a hármasszövetségtől el s az Orosz-Francia szövetségbe vonni, akkor merész tervének végrehajtásával éppen nem fog sokáig késni, t. i. a Balkán lángbaborításával; hiába szerződött velünk — *ámtásul* — a mostani állapotok fentartására s világuralmi céljának egyes takargatására. — *Európa nyugalmát és hatalmi egyensúlyát csakis Elzász-Lotharingiának egy semleges kis államává való átalakulása s ezzel egy francia-német szövetség létesülése biztosíthatná állandóan és áldásosan.* Ezt a szálkát vajjon mikor huzza ki a sors Európa testéből? Addig nyöghetünk a katonai terhek sulya alatt!

Hirek.

Pécs, 1901. május 30.

Az udvarias tolvaj.

Nem messze történt, csak itt nálunk, a Mecsekfalja fővárosában, Pécsen, hogy egy 35—40 évesnek látszó, hosszú veres szakálu, német szót motyogó, rongyos csavargó benyitott a Vilmos-utcai 17. számú házba.

Már pedig ezen háznak kapuja egyaránt éjjel-nappal zárva szokott lenni; most azonban nyitva találta a fent címzett váratlan vendég azért, mert d. e. 11 órára a cseléd rendesen a Mária-utcai iskolába szokott eltávozni, hogy a háztulajdonos kis unokáját az iskolából hazakisérje. — A kapu ilyenkor is zárva szokott lenni, de most a ház urnője sulyos beteg lévén, a kezelő orvos rendesen 11 és 12 óra között szokott látogatást tenni a beteg urnőnél s így, hogy az orvos a kaput zárva ne találja, a beteg parancsára a cselédnek azt nyitva kellett hagyni.

Dacára a házat őrző eb mérges ugatásának, sőt olyfoku dühének, hogy a belépő vándorlónak a lábszárai is veszélyben forog-

tak, a nem várt látogató a házat s most egyedül álló, illetve fekvő urnőjét őrző ebnek oly szépen tudott a nyelvén beszélni, hogy kissé meghunyászkodott, a miből a szobában fekvő beteg szentül azt hitte, hogy az ismert háziorvos lépked a folyosón és nyit be betegéhez.

És milyen meglepetés. A beteg előtt áll nagy bottal a már fentebb is ismertetett alak, a ki így szól (németül):

— Jó napot, nagyságos asszonyom.

A beteg megrémül. Válaszolni nem tud.

— Ne ijedjen meg, asszonyom. Tudom, látom, hogy egyedül van. Én nem vagyok rossz ember, csak szegény vagyok — ez a bűnöm.

— Mit akar? — szólt végre a tehetetlen beteg.

— Lássá, asszonyom. Itt van előttem betegem, mozdulatlanul, akár megölném: s duslakodhatnék mindenben, a mi kezem ügyébe jut. De én azt nem teszem. Csak egyet kérek!

— Mi az? — nyöszörgi a beteg s hálárrajedt asszony.

— Kenyeret itt-ott kapok — folytatja a vándorló — de ruhám, az nincs. — Ez kell nekem.

— Várjon, a cseléd lejön a padlásról, az keres majd valamit.

Ezt mintegy célzattól mondta a beteg, nehogy csakugyan azt higgye a betolakodó ember, hogy senki sincsen a házban.

— Ne tréfáljon asszonyom, erre idők nincs. Láttam a cselédet távozni hazulról, ha nem tud felkelni, mondja meg, hol állnak az urnak ruhái, majd veszek én ki magam onnan holmi ócskaságot, mert finom ruhát én úgy sem használhatok — feltűnés nélkül.

— De most éppen nincs ócska ruhája a férjemnek. Jöjjön el délután egy órákor, akkor itthon lesz a férjem, ő majd keres magának valót.

— De már ilyen bolond nem vagyok — válaszolt mosolyogva a beteg naiv beszédére. Tudom én, hogy milyen ruhát szabadna rám az ur, ha itt érne. Most pedig utoljára kérem, ad-e vagy nem?

Ezen energikus beszédjére valóságos borzadály fogta el a beteget és kérte a vándorlót, hogy huzódjék addig a külső szobába, míg ő felvászorog az ágyból és keres valamit a parancsolva kéregető számára. De ez a betegnél csak akarat maradt, felkelni képtelen volt. Végre bekiáltotta újból a vendég urat és azt a kérdést intézte hozzá, mily ruhaneműre volna legnagyobb szüksége?

— Ingre asszonyom — ingre, mert már elrothadt a testemen.

Ezzel megmutatta az asszony szorongva a szekrényt, a melyben a férfinépek állottak.

A veresszakállu férfi kinyitotta a szekrényt. A lelkiismerete megmozdult. Szerette volna a szépen egymásra rakott ingeket mind elvinni. Látszott, hogy a bozontos haja mozog a lelki küzdelemben, s mégis leemelte és kivette a legfelsőt, egy tiszta, új szalvétába bekötötte, a szekrényt bezárta, megköszönte az asszony szivességét, meghajította magát előtte és elbucszott e szavakkal:

— Lássá, asszonyom, én nemcsak becsületes, de udvarias tolvaj is vagyok. — Jó egészséget.

Ezzel távozott.

Naptár 1901. május 31-én.

Naptár: péntek, május 31. — Róm. kath.: Petronella. — Prot.: Petronella. — Görög-kel.: (május 18.) Péter — Zsidó: Sziván. 13. — Nap két 3 óra 52 perckor; nyugszik 7 óra 31 perckor. — Hold két 5 óra 48 perckor délután; nyugszik 2 óra 35 perckor éjjel.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg idő, helyenkint csapadék várható.

— (**Frigyes főherceg a máltai lovagrendben.**) A király megengedte, hogy Frigyes főherceg, táborszerenagy, az 5. hadtest parancsnoka és pozsonyi parancsnokló tábornok, a szuverén máltai lovagrend (jeruzsálemi disztinkcióju) nagykeresztjét elfogadhassa és viselhesse, illetve a disz-bailli méltóságát elfogadhassa.

— (**Sétahangverseny.**) Mindennap közelebb s közelebb hoz bennünket ama naphoz, a melyen a »Pécsi Jótékony Nőegylet« legújabb vállalkozását, a sétahangversenyyel egybekötött uzsonnáját tartja meg, s mely fényes tanujele ismét annak, hogy ezen jótékony egyesületünk buzgó tagjai nem nyugodnak egy pillanatig sem, hanem folyton fáradoznak, hogy eléggé rossz lábbon álló szegényügyünknek minél nagyobb segítségére legyenek. A »Pécsi Jótékony Nőegylet«-nek eme nyári vállalkozása teljesen új s így eltekintve az eszme kétségtelen életrevalóságától, meg van ama előnye is, hogy az újdonság ingerével hatva nagyfoku érdeklődést kelt, mely már most előkelő társadalmunk minden rétegében érezhetővé válik. Emne érdeklődés jogosít fel bennünket ama reményre, hogy a »Pécsi Jótékony Nőegylet« sétahangversenyyel és sorsjátékkal egybekötött uzsonnája nemcsak hogy beválik majd, hanem a téli theauzsonnák mintájára állandó helyet fog magának követelni a nőegylet által rendezett mulatságok között.

— (**Iskolaszéki ülés.**) A város iskolaszéke holnapután (szombaton) délután 3 órákor ülést tart a városháza közgyűlési termében. Az ülésen a tanévet befejező vizsgálatok sorrendjét állapítják meg s több kisebb folyóügyet intéznek el.

— (**Hazafias majális Szent-Ivánon.**) A szent iváni iskolás gyermekek számára *Breczkó* Antal, ottani kántortanító püncösd másodnapján majálist rendezett, melynek célja nemcsak egyszerű szórakoztatás, hanem az ezredévi ünneplés felújítása is volt, hogy a gyermekek a hazafias érületben, a magyar haza szeretetében megerősödjének. A hazafias ünnepség kitűnően sikerült s a megjelent felnőttek is, kiknek száma több százra tehető, úgy nyilatkoztak, hogy oly szép volt ez az ünneplés, a mire a gyermekek még késő véségükben is örömmel fognak visszaemlékezhetni. Az ünnepségen a nap emlékére 62 tanuló kapott jutalmat ama »Pásztorjáték« jövedelméből, melyet az előrelátó és ügybuzgó tanító még karácsonykor rendezett. Követendő példát szolgáltatott ezzel a derék tanító arra, miként lehet a törvényszabta kötelességen túl is munkálkodni a jövő nemzedék hazaszeregetésének fejlesztésén és megerősítésén.

— (**Baba-vásár a gyermekkertben.**) A pécsi izraelita nőegylet június kilencedikén (vasárnap) a jótékony nőegylet deákutcai gyermek-kertjében baba-vásárt rendez. Beléptidij tombolajegygyel 1 kor. 20 fillér; gyermekjegy 60 fillér. Kezdeté délután 3 órákor.

— (**A jövő év esküdtjei.**) Az 1902. évre érvényes esküdtbíróági névlajstrom egybeállítását az e célra kiküldött bizottság befejezte. A névlajstrom június 1-től június 15-ig közszemlére ki lesz téve a városi főjegyzői hivatalban, hol a hivatalos órák alatt ellene az esetleges felszólalások megtehetőek. Június 15-től június 24-ig e felszólalásokra adhatók be észrevételek s ezek elbírálása után a névlajstrom a jövő évre végérvényessé fog válni.

— **(Néptünnepély.)** A „Pécsi Dalárda“ néptünnepélyét, mely június 2-án, vasárnap lesz a Tettyén, napok óta már óriási falragaszok hirdetik, melyekből mindenki meggyőződést szerezhet magának az ünnepély érdekességéről. Ez alkalommal a Pécsi Dalárda vegyeskara először fog bemutatkozni, mint ilyen a nagy közönségnek, melyet bizonyára meg fog magának hódítani azzal a két igen szép darabbal, melyet külön e célra betanult. Ettől eltekintve is, miként a nagy hirdetésményeken olvasható, az ünnepélynek rendkívül érdekes műsora lesz, mely minden tekintetben szórakoztatni fogja a nagy közönséget. Nagy közönségről irunk, mert tekintve Pécsi Dalárda jó hírnevét, s az ünnepély iránt tapasztalt érdeklődést, nagyszámu közönség látogatására van a Pécsi Dalárdának ki látása.

— **(Kinevezés.)** A m. kir. igazságügy-miniszter *Molnár Nándor*, gyönki kir. járásbirósági irnokot a gyönki kir. járásbirósághoz segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **(Vizügyi tárgyalás.)** A mohácsi „Margitta szigeti Ármentesítő Társulat“ a folyó évben még eszközözendő védgáttöltési munkálatok tárgyában ma délelőtt ülést tartott Mohácson, mely ülésen résztvett *Tormay Károly* alispán is, mint kiküldött miniszteri biztos, ki holnap, folyó hó 31-én este tér vissza Mohácsról.

— **(Küldöttség a főispánnál.)** A szederkényieknek s a szederkényi körjegyzőséghez tartozó érdekelt községeknek már régóta óriási bajuk, hogy a szederkény—pécsvárad közut vicinális lévén, oly elhanyagolt, rozoga állapotban van, hogy valóságos Istenkísértés számba megy a rajta való közlekedés. Természetes, hogy az ilyen közut minden tekintetben nem csekély kárára van a községeknek, mert ha az utak rozogása miatt a közlekedés szünetel, a forgalom csökken, úgy a netáni vásárok is panganak s ez mind arra van hivatva, hogy nemcsak a községek fejlődését hátráltassa, hanem az érdekeltségeknek tetemes anyagi károkat is okozzon. Így hát kérvényt intéztek Szederkény és a többi érdekelt községek a vármegyéhez, melyben a szederkény—pécsvárad közutnak a megyei uthálózatba való felvételét kérték. A kérvény kedvező elintézése végett ma *Major Károly* szederkényi körjegyző vezetése alatt a nyomjai, kéméndi és monyoródi érdekeltségek képviselőiből álló tizenbattagu küldöttség tiszteltett báró *Fejérváry Imre* főispánnál, ki a küldöttséget igen szívélyesen fogadta s ama biztató kijelentéssel bocsájtotta el, hogy az ügy kellő megvizsgálása után a községek érdekében minden lehető el fog követni.

— **(Névmagyarosítás.)** Berger Sallamon, böhönvei illetőségű, bőszenfai lakosaját, valamint kiskoru gyermekei: Andor, Karolina és Ilona vezetéknevének „Balla“-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Garázdálkodik a kanyaró.)** Csak lapunk tegnapi számában adtunk hírt arról, hogy a május elsejétől tizenötödikéig terjedő félhónapban mily tekintélyes számu

megbetegedéseket okozott a kanyaró, s ma már ujjal arról értesülünk, hogy ez a hevenyfertőző kór legújában Magyar-Egryen és Pécsváradon lépett fel oly mérvben, hogy mind a két helyen be kellett az iskolákat zárni. A járvány tovaterjedésének megállítására megtették a szükséges intézkedéseket.

— **(Az országos tornaversenyen)** a póznmászásban első díjat, ezüst érmet és könyv jutalmat nyert *Papp Ferenc*, pécsi főreáliskolai tanuló. A kötélmászásban második díjat nyert *Kis József*, pécsi főgimnáziumi tanuló. A kaposvári állami gimnázium győztes lett a füleslabda-versenyben; *Friedmann Sámuel*, kaposvári gimnázista a póznmászásban első díjat nyert.

— **(Eljegyzések.)** *Révész Benő*, honvédszázados Kaposvárról eljegyezte *Kengyel Angelát*, néhai *Kengyel Mór*, ügyvéd leányát Pécsen. — *Varga Ferenc*, szegszárdi áll. főgimnáziumi tanár, cs. és kir. tart. hadnagy a tolnamegyei Boldogon eljegyezte *David Ilonkát*. — *Székács Pál*, dárdai aljárásbíró eljegyezte orosz *Marton Zelmát* Kis-Cellen

— **(Szövetkezeti értekezlet Pécsen.)** A Keresztény Szövetkezetek Országos Központja a Tolna Baranya vármegyékben már fenálló, továbbá a Pécs városához közel eső somogy megyei és zalamegyei keresztény szövetkezetek vezetőit, elnökeit a f. évi június hó 11-én, délelőtt 9 órakor Pécsen a Katolikus Kör dísztermében tartandó szövetkezeti értekezletre hívta meg most kibocsátott meghívóiban. Tárgysorozat: 1. Megnyitó beszéd. Mondja *Zichy Aladár*, gróf. 2. A szövetkezeti ügyről. Mondja *Komócsy István*, a pécsi keresztény fogyasztási szövetkezet elnöke. 3. A központ és a vidéki szövetkezetek. Délben 1 órakor társas ebéd a pécsi katolikus kör helyiségében. Egy teríték ára 2 korona.

— **(Félév vége jogliceumon.)** A helybeli püspöki jogliceumon holnap fejezik be az előadásokat e félévben, mely most véget is ér. Június hó első napjaiban aláírják az indexeket s hetedikén, vagy tán még előbb megkezdődnek a vizsgálatok. A vizsgálatok befejeztével megtartják a Te Deumot s a jogliceum falai közé két hónapra nyomasztó csend száll, melyet csak a szeptemberi beiratkozások fognak újlag feleleveníteni.

— **(Nyavalyatörős az utcán.)** Van városunkban egy-két lélek, a kik mindig az utcán láthatók, bár szörnyű betegségük gyakran utoléri őket. Persze a szükség hajítja őket az utcára, hol a jószívű emberek felé alamizsna után nyújtják sovány kezüket. Ha aztán elfogja bajuk, a földre esnek, szájuk habzik, vonaglanak s undort keltenek a szánalom mellett. Ma is így volt. A ferencrendiek temploma előtt esett el az egyik, alig tizen-nyelcéves fiú, kit a rendőrség is jól ismer ez oldalról. Oly szerencsétlenül esett a kövezetre, hogy a fejét is betörte s csak úgy folyt fejből a vér. Mikor magához tér és a rendőrség akarja vinni a városházára, hogy sebet bekössék, egyszerűen elillan. A humanizmus századaiban az ilyen szerencsétlenek szabadon,

tán minden nagyobb segély nélkül járhatnak, kelhetnek — nálunk.

— **(Abszolváló jogászok.)** A most befejeződő félév végén a helybeli püspöki jogliceum hallgatói közül a következő joghallgatók nyernek végbizonyítványt (abszolutorium): *Bedő Károly*, *Czank Nep. János*, *Hanuy Ödön*, *Kallenberger Ferenc*, *Makay Gyula*, *Szákovits Ottó*, *Vitkovits Sándor* és *Zelesny Károly*.

— **(Rendelet a dohánytermelőkről.)** A földművelésügyi miniszter a dohánytermelést újában szabályozta. Az erről szóló rendeletet, valamint a foganatosítandó intézkedést tegnap küldte meg a miniszter az alispánnak, ki azt tudatni fogja a vármegyei dohánytermelőikkel.

— **(Karlsbadba menők figyelmébe.)** Városunkból és megyénkbeli minden évben sokan mennek Karlsbadba, kiket érdekelni fog, hogy ott dr. *Arányi Gusztáv* orvos, hazánkfia, mint fürdőorvos Karlsbadban rendel: Alte Wiese-ut, Blauer Schlüssel házban.

— **(Az idegenek és a magyar pénz.)** A belügyminiszter intelmet küldött a hatóságoknak, amiben azt mondja, hogy vigyázzanak a pénzükre, mert nemcsak a magyarországi szegény emberek, hanem külföldiek is és különösen a németek nagyon gyakran veszik igénybe a magyar segítséget. Az ilyen summákat aztán másképpen nem lehet visszaszerezni, csak ha a segélyezett rokonsága megtéríti a summát. Meg is indul rendszeren a hosszadalmas eljárás, de a legtöbb esetben sikertelenül, mert aki az idegenben segítségre szorul, olyan elhagyott ember, hogy nem téríti vissza senki a neki előlegezett segítséget. A miniszter tehát óvatosságra inti a hatóságokat.

— **(Gyümölcsoltó-kurzus.)** *Darányi Ignác* földművelési miniszter rendeletére *Szuly Antal*, pécsi szőlészeti és borászati felügyelő, zöldoltási kurzust nyit Mohácson kisközség részére. Az előadások alatt minden résztvevő köteles 200—300 próbaoltványt készíteni s ennek nyomán állít ki a felügyelő a kurzus sikeréről bizonyítványt.

— **(Gombamérgezés.)** *Branyak István* és családja, egyik közeli helységben tegnap délben gombát ebédelt s a délután folyamán a család minden egyes tagja rosszul lett. Különösen a hét éves kis Jóskán vett annyira erőt a hányási inger, hogy majdnem áldozata lett. A gyorsan igénybe vett orvosi segély azonban megmentette őt, valamint a család minden tagját a bekövetkező minden nagyobb veszedelemtől. Az orvos gombamérgezést konstataált s a megmaradt gombában csakugyan fedeztek is fel egy-két mérges hatású gombát.

— **(Szerencsétlenség a Drávan.)** Mint értesülünk: *Kerber János*, eszéki alsóvárosi lakos nyolc éves fia a napokban néhány társával a felsővárosban levő Schepfer-fele söröződe előtt picézett a Drávan. Valami arra uszó hal megrántotta a picén levő csalétket, s a kis fiú a fölötti örömeben,

Ma és minden péntek este 6 órától kezdve kitűnő szegedi halászlé és turós csusza kapható.

Tisztelettel

KULIN HENRIK, vasuti vendéglős.

Friss kőbányai Dréher-sör. — Jó minőségű hegyi borok. — Pontos kiszolgálás.

4
 hogy halat fogott, annyira a víz fölé hajolt, hogy beleszedült a folyamba, mely egy pillanat alatt elnyelte. A szerencsétlenül járt kis fiu holttestét másnap a vasuti hidnál fogták ki a révészek.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A viztartók tele vannak; a tettyei forrás vizszolgáltató képessége folyó hó 30-án reggel 3900 köbméter.

— **(Eltűnt cseléd.)** Frónya Gábor gazdálkodó jelentette, hogy *Adancsik* Veronka nevű tizenhét éves cselédje eltűnt. Tegnap előtt este kimenőt kért egy beteg nagynénje meglátogatására — a ki, mellesleg mondjuk, nem is létezik s ez csak ürügy volt az eltávozásra — s azóta nem is tért vissza. Ott hagyta gazdájánál összes ruháit. A csinos leányzót most keresik.

— **(Az asszony miatt.)** Régi közmondás, keresd az asszonyt ott, a hol valami baj történik. S bizony mennyi bajnak volt oka már az asszony, mennyi vér folyt már az asszony miatt. — Tegnap este *Tróker* András, napszámos is az asszonya miatt akasztotta fel magát. — A fakamarában függve találták a napszámost, kinek zsebében egy papir szeletke volt, melyre azt írta a szerencsétlen öngyilkos: »Juli! verjen meg az Isten, nem bírom ki veled tovább az életet!« Mondják, hogy a megátkozott Juli rossz viszonyban élt férjével s mindenkit inkább szeretett, mint őt s ez kergette halálba a napszámost, kinek a sok napi gond s munka után az a vigasztalása sem volt, hogy csendes otthonában egy szerető feleség keblén nyughassa ki fáradalmait.

— **(A város közegészségügyi bizottsága)** ma délután három órakor ülést tartott a városháza közgyűlési termében dr. *Kelemen* Mihály elnöke alatt. Az ülésen részt vettek: *Nendtvich* Andor helyettes polgármester, *Cirer* Elek dr. tiszti főorvos, *Ludvigh* Ferenc dr. és *Tolnai* Vilmos dr., tiszti orvosok, *Hrabécy* István törzsorvos, *Cirják* Ignác, *Pajor* Leo állatorvos, *Schönherr* Mihály, *Schneider* István, *Harmos* Árpád bányatelepi orvos, *Lövy* Lipót dr., *Schwarz* Frigyes dr., *Bokor* Emil dr. és *Slesák* Vitus osztálymérnök. A bizottság foglalkozott a bányatelepi kanyarójárvány ügyével. — Április végén lépett fel ottan járványszerűleg a kanyaró s eddig 286 beteg volt, 4 meghalt, gyógyult 180. Tehát a járvány igen enyhe lefolyása s így a bizottság nem is tartotta szükségesnek, hogy járványbizottsággá alakuljon át. Iskolaköteles 610 gyermekből 99 betegedett meg; de már a kétharmadrésze gyógyult. Tehát az iskolák bezárását se látta szükségesnek a bizottság; csak az évről vizsgálatokat javasolja rövid időn belül, jövő hó 8—10-ig megejteni. A szükséges óvintézkedések megejtettek; az elkülönítés Bányatelep helyviszonyai miatt igen bajos. A járvány lefolyása azonban igen enyhe s így különösebb óvintézkedésekre nincs szükség.

— **(Összesített a templomban.)** Ma délelőtt a székesegyházban egy nő összesített s eszméletlenül szállították be a kórházba. Eddig csak annyit tudnak róla, hogy francia nevelőnő; de nevét még nem tudják, mert egész nap eszméletlenül feküdt, mivel szélhűtés érte.

— **(A járványkórház helye.)** A város közegészségügyi bizottsága mai ülésén *Cirer* Elek dr. tiszti főorvos, *Schwarz* Frigyes dr., kórházi főorvos és *Schmidt* Antal dr. kórházi orvostól álló albizottság jelentette, hogy a járványkórház helyül a budai külváros temető alatt a városi faraktár területének nyugati részét minden tekintetben alkalmasnak találta. Itt 4—4 beteg számára mosható kőfalakkal építtetnék állandó járványkórház, melyet szükség esetén barakkszerűen lehetne kibővíteni.

A javasolt helyet a bizottság szótöbbséggel elfogadta a járványkórház helyül.

— **(A halandóság Pécsen.)** A város közigazgatási bizottságának egyik ülésén *Záray* Károly dr. szóba hozta a nagy halandóságot Pécsen. *Cirer* Elek dr., tiszti főorvos, a város közegészségügyi bizottságának mai ülésén statisztikai adatokkal kimutatta, hogy Pécs e tekintetben nem áll a legrosszabb helyen s a főoka a nagy halandóságnak a bevándorlás, a szegénység s az, hogy nagyrészen a gyermekek s az öregek halálzási száma nagy. A múlt évben 1193 haláleset közül 999 volt pécsi; de a születések száma 190-nel mégis felülmúlta a halálozásokat. Ez év négy hónapjában 477 halálozás között 411 volt pécsi. Gyermekekben a múlt évben 400 körül, aggkorban 300 körül haltak el. Igen sok volt az influenzában elhalt élemedett koraik száma. — A tuberkulózis is pusztít; de vannak városok, hol még több a tuberkotikus haláleset. A bizottság a jelentést tudomásul vette.

— **(A város hegyrendőri bizottsága)** ma délután 3 órakor ülést tartott a városháza gazdasági tanácstermében *Vassary* Gyula főkapitány elnöke alatt. Az ülésen részt vettek: *Egry* József, *Horváth* Antal bizottsági tagok, *Drassenovich* Jenő rendőrgalmazó és *Makay* István, tb. rendőrkapitány. A bizottság a hegyrendőri szabályrendeletnek a hegyrendőrségre vonatkozó szakaszait módosította, nagyobbára lényegtelen változásokkal.

— **(Tanulmányuton.)** *Oberhammer* Antal, helyettes gazdasági tanácsos és *Rauch* János főmérnök tegnap este tanulmányutra indultak, hogy a nagyobb városok központi temetői berendezését megtekintsek. Elmennek e célból Pozsonyba, Linzbe, Münchenbe és Zágrábba.

— **(Védköteles egyének házasságkötése.)** Az anyakönyvvezetőknek, mint tudva van, kötelességük gondos kérdezősködéssel és puhatolással meggyőződést szerezniök arról, vajjon valamely házasság nem tartozik-e azok közé, akiknek a véderő-törvény értelmében nősülési engedélyt kell telmutatni. Ezt a kötelességüket azonban a fennálló rendeletek félreértésével legtöbbször megszüntnek tekintik azokra a védkötelesekre nézve, kik a házassági kihirdetésekor a huszonharmadik életévet már betöltötték s gyakoriak az esetek, hogy a nősülési engedélyt nem követelik a huszonharmadik évet betöltött oly egyénektől sem, akik a második, vagy harmadik korosztályban besorozva, tényleges szolgálati kötelezettség alatt állottak. Szükségesnek találta ennél fogva a belügyi kormányzat felhívni az illető tisztviselők figyelmét arra, hogy oly esetekben, midőn az anyakönyvvezető egyúttal annak a községnek is tisztviselője, amelynek részéről a nősülni szándékozó védköteles sorozás elé állítandó, vagy állíttatott, rövid uton meggyőződést kell szereznie arról, vajjon az illető nősülhet-e nősülési engedély nélkül? Minden más esetben pedig, hacsak a nősülendő életviszonyait személyesen és közvetlenül nem ismeri, az illetőségi sorozó járás illetékes tisztviselője által díjmentesen kiállítandó igazolványt kell követelnie arról, hogy a nősülendőnek a védtörvény szempontjából nincs szüksége nősülési engedélyre.

— **(A vasuti állomások elnevezése.)** A helynevek egységes rendezésének eredményessége érdekében *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter korábban már utasította a vasutársaságot, hogy mielőtt valamely vasuti állomás nevének megváltoztatását

terveznék, az országos községi törzskönyvbizottság véleményét kérjék ki. Minthogy pedig az említett cél érdekében kívánatosnak mutatkozik, hogy a törzskönyvbizottság előzetes véleménye nemcsak az állomás nevének megváltoztatása, hanem a létesítendő új állomás elnevezése tekintetében is kikérőssék, a miniszter a korábbi rendelkezése kapcsán utasította a vasutársaságokat, hogy új állomások létesítésére vonatkozó előterjesztéseikben az említett bizottságnak az új állomás elnevezésére vonatkozó véleményéről is tegyenek jelentést.

— **(A drámai apa.)** A drámai apa tudvalevőleg az a zordképű ur, a kinek szívét állandóan jégkéreg borítja s a ki csak azért él e földön, hogy forró vérű szerelmeseket a maga kegyetlenségével elválasszon egymástól s megcsinálja azt a drámai bonyodalmat, mely rendszerint halállal nyer megoldást. Ilyen drámai apa szerepére készült a napokban *Hüvös* József egyik szomszéd községbeli lakos, ki leányának egy falusi legény-nyel való házasságát akarta megakadályozni, sőt azzal is fenyegetőzött, hogy szép virágszál leányát kolostorba dugja, ha le nem mond a legényről. Szóval az öreg alaposan játszotta meg szerepét, hogy szinte elkerülhetetlennek látszott a kínos bonyodalom tragikus megoldása s ki tudja micsoda baj történhetett volna, ha *Hüvös* József hirtelen el nem ejti szerepét. Igaz, hogy ezt nem a maga jószántából tette, hanem kénytelen volt megtenni, mert a szerelmes pár nem várta meg az utolsó felvonást, még mielőtt az apa beválthatta volna fenyegetéseit — megszökött. A drámai apa feljelentése folytán most keresik a megugrott szerelmeseket.

Tőzeg- árnyékszék.

Tekintetes

**Kraus István urnak
Pécsett.**

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított *tőzegszóró klozetekkel teljesen meg vagyok elégedve*. A klozetek kifogástalanul működnek és *teljesen szagtalanok*.

Tisztelettel

Dr. Mende Lajos.

Művészet, irodalom.

○ **Magyar tudományosság.** E címen dr. *Margalits* Ede, budapesti egyetemi nyilvános rendes tanártól és ismert nevű tudóstól egy rendkívül becses és tanulságos könyv jelent meg, mely széles körben méltán feltűnést fog kelteni. A tudós professzor e művében közoktatásügyünket, egyetemi oktatásunktól le a népiskolai oktatásig, tudományos intézeteinket, első sorban a Magyar Tudományos Akadémiát teszi vizsgálat tárgyává s mond higgadtan, teljes tárgyilagossággal ítéleteket minden irányban, javítási céllal. *Margalits*

könyve a bevezető részben társadalmi állapotaink rajzát adja. Majd végigkíséri a tudomány pályára menő egyént iskoláin. Az elemi iskolák teljes államosítása ellen száll sikra legelőször is, mert a világtörténelem tanúsága szerint mindenütt csődöt mondott a nevelés, a hol azt az állam monopoliumként kezelte. A tanítói fizetések szegényes alacsonyossága a tanítói kart alázkodóvá és utilitáriussá teszi. A szegény, alázatos tanítótól nem lehet jellemképzést várni; anyagi ereje nincs az önmivelésre, elparlagiasodik . . . Igen gazdag téma Margalits számára a középiskola, melynek kebelében negyedszázadon át működött. Igazán klasszikus rajza középiskoláinknak a fejezet, melyben a szerzetesrendek gimnáziumaival is foglalkozik. Ezt a részt, mely bennünket: pécsieket közeli érdekel, a szerző szíveségéből szóról szóra közöljük legközelebb lapunkban A „Magyar Tudományosság” egy hazáját szerető és a tudományért rajongó lelkes író és tudós műve, melyet a legmelegebben ajánlunk olvasóink figyelmébe. Ára 2 korona. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, Kertész utca 20.

○ A baromfitenyésztés a legjövendőbb foglalkozás. Olvasva a múlt évi statisztikai kimutatást, látjuk, hogy hazánkból a lefolyt évben 72 millió korona értékű baromfit vittek ki. Minden kétséget kizáró dolog, hogy hazánk baromfitenyésztésének gyors fellendülésénél igen lényeges szerepe volt Hrebly Emil kir. állattenyésztési felügyelő által írt és több, mint 10.000 példányban kiadott és igen kedvelt baromfitenyésztési szakmunkának, melyek közül különösen a »Tyuktenyésztést» és a »Pulykatenyésztést» tárgyaló kiváló műre hívjuk fel tisztelt olvasóink figyel-

mét. E két munka egyenként 2 korona beküldése ellenében kapható a m. kir. állami baromfitenyésztő-telep kezelésénél Gödöllőn.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei.

1901. május 30. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 759.0 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 24.1 °C.

maximuma: 24.1 °C. } teg napi.

minimuma: 14.0 °C. }

Párhányomás: 12.7 mm.

Relatív nedvesség: 57. %

Felhőzet: 7° Cum. NE.

Szélirány s erő: SE. 2. = Harmatp. 124. °C.

Csapadék 24 órai: 0.2 mm. ●

Meleg, felhős, zivatar, s esőre hajlam.

Dr. Ozirer.

Közgazdaság.

□ A vetések állása. A földművelésügyi miniszter ma újabb jelentést adott ki a vetések állásáról. A jelentés konstatálja, hogy a növényzet, bár sok helyen erősen érzi a jó kiadó eső hiányát, ennek ellenére a lefolyt időszakban nem romlott, sőt néhol a kedvező enyhe időjárás és részben a páztás eső következtében inkább javult. Az őszi búzavetések fejlődése türethető és jó volt a Duna jobb partjának, a Duna-Tisza közének, a Tisza-Maros szögének és a Király-hágón-tuli vármegyéknek nagy részében. Közepes fejlődést mutat a buza az ország más vidékein is, kivéve azokat, a hol férgek pusztítanak és a hol a hideg idő is kárt okozott. Így tehát nagy átlagban a buza

még közepesen áll és a további időjárástól függ, hogy a kalászat fejlesztő vetések minő változáson fognak még átmenni. Az őszi rosvetések nagyobbára már kalászban vannak, sőt több helyütt elvirágzottak; a kalászok fejlődése eléggé normálisan folyt le, noha az is bizonyos, hogy az itt-ott észlelt ködös és deres időjárás a rozsnak nem vált előnyére. Az őszi rozs az ország némely részében kifogástalan, sőt helyenkint a búzánál is jobb, mindazáltal országos átlagban jóval gyengébb, mint az őszi buza, mivel sok helyen túl ritka, sőt néhol annyira ritka, hogy csak igen csekély termésre nyújt kitatást. A kétszeres sem áll jobban az őszi rozsnál. Az őszi árpa helyenkint elég jól áll, másutt azonban gyengébb a normális állapotnál, ugyancsak a hosszasan kimaradt eső miatt. A tavaszi árpa, mely szintén nagyon megkívánja az esőt, nagyobb részben ma is gyenge és sárgás színű, de bőséges csapadék még jobbra helyreállíthatná. A sabb fejlődésének is akadályul szolgál a száraz, szeles időjárás. Sokat javulhatna tartós országos eső után. A repcevetések virágzására eléggé kedvező idő járt és így a hüvelyképződés jól folyt le. Mindazáltal az idej repce termés sem lesz kielégítő, mert a mi repce megmaradt, az is többnyire ritka és a hüvelyekben is kárt okoztak a férgek. A kukoricavetések a száraz időjárás miatt néhol nagyon lassan, egyenetlenül, illetve rosszul keltek, e miatt több helyen kiszántották és új magvakkal pótolták. A komló, kender és len jól fejlődik, a káposzta a szárazság miatt gyenge, a hüvelyesek és a kerti vetemények fejlődésükben elmaradtak, a burgonya esőt kíván, ugyancsak a dohány is, a répa a legtöbb helyen jól, biztatóan fejlődik, a már lekaszált mesterséges takarmányfélék gyenge termést adtak. A szőlő tulnyomó részben kielégítően áll és a gyümölcs-terméskülönlegések is meglehetősek.

Inkább várta anyjának egyéb híreit nagy kíváncsisággal. S elsősorban azt, hogy fog-e valamit beszélni Kláráról?

De az anyja előbb másról beszélt.

— Látod fiam, én már öreg vagyok. Egyik lábam a sirban. Nekem is jó volna öregségem utolsó napjaira egy kis pihenés. Neked megvan a jó életpályád, a mi biztos kenyeret nyújt. Házasodjál meg.

Henrik megtépetve nézett anyjára.

— Maga mondja ezt nekem, anyám? És mi lesz . . .

Az asszony sietve közbevágott:

— Eh ne is beszélj róla! Nem szeretett az az asszony igazán. Ha szeretett volna, nem rohant volna készakarva a gyalázatba!

— Kiről beszél, anyám?

— Kiről? Arról a szerencsétlen teremtésről —

Katalinról

— Itt van?

— Itt bizony. És nincs is szándéka elmenni. Éli a világot, ő tudja, miből.

Henriket kellemetlenül érintette ez a hír.

— Engemet kerül. De mégis hallanom kell a rossz hírét; mégis látnom kell, mikor fényesen öltözve végig megy az utcán.

Az öreg asszony csak most veszi észre, hogy Henrik arca hogyan beborult. És vigasztalni kezdi.

— Eh, ne is törődjél vele. Nem érdemes reá. Hisz a festővel történt párbajodnak is ő volt az oka. Te majd belehaltál s ő elfelejtett. Vagy talán így akart ő rajtad boszút állani? Nos hát megtette. De azért nem kellett

könnyen lehet a halállal parolázni s a másvilág küszöbére jutni.

Mert hiába kereste ezt az elégtételt a piktorral szemben; hiába volt ő a megsértett fél és Parlaghy a sértő, a párbajban még sem a piktor sebesült meg, hanem Bodola, kapván egy olyan éles vágást végig a mellén, melyben akár hónapokig elkinlódik most, ha ugyan bele nem hal.

Abból a piktorból ki se látszik, hogy milyen ügyesen kezeli a kardot! Az is igaz, hogy Bodola szörnyen izgatott volt és jóformán maga tartotta oda a mellét Parlaghynak.

Oh, ő már régen túl van különben az ilyen lovagiaskodásokon. Tud vivni, célbalőni, volt is párbaja vagy fél-tucat és mégis azt hiszi, úgy van meggyőződve, hogy ennél nagyobb hőbort nincs a világon.

S úgy érzi, hogy ezentul nem is állna ki szívesen senkivel holmi apró cseprő sértésekért. Ha pedig kiállna élethalál harcra, azt vérző szívvél tenné, mert sajnálna itt hagyni valakit.

És ez a valaki mily rövid ideje él a számára. Mily rövid ideje, hogy ismeri az élet igazi boldogságát, mi nem más, mint élni, küzdeni, gondolkozni egy szeretett lény érdekében.

Eközben bent járt már a városban. A gázlámpák lobogó világa mellett zajos és élénk még az élet. Kocsik robognak, emberek járnak, a kávéházakból pedig zeneszó hallatszik ki.

Máskor ilyenkor ő is ott szokott ülni abban a füstös, nehéz és mégis nélkülözhetetlen, éltető, felvidítő le-

TÁVIRATOK.

— **A honvédelmi miniszter üdvözlése.** (A Pécsi Figyelő eredeti távirata.) Szerémszék Vukovárán *Jurkovits* Péter főispán elnöklété mellett tartott mai közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel üdvözlő táviratot küldtek báró *Fejérváry* Géza miniszternek meggyógyulása és küszöbön levő ötvenéves katonai jubileuma alkalmából.

— **Elhunyt szobrász.** (A Pécsi Figyelő eredeti távirata.) *Engel* József hírneves szobrász ma kilencvenéves korában meghalt Budapesten. Az agg művész az utóbbi évtizedben visszavonultan élt; azelőtt sok jeles művet alkotott nemcsak itthon, hanem külföldön is.

— **Miniszterelnökök tanácskozása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Körber*, osztrák miniszterelnök, ma Bécsben hosszabb ideig tárgyalta *Szell* Kálmán miniszterelnökkel.

— **A delegációkból.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bécsből távirják, hogy a magyar delegáció hadügyi albizottsága mai ülésén folytatták a hadügyi költségvetés tárgyalását: *Münich* Aurél előadó indokolta a különbözetek első tételében foglalt költségtöbbletet. *Ugron* Gábor kérde, vajon a zárai parancsnokot hadtestparancsnoki hatáskör illeti-e meg? *Krieghammer* Ödön hadügyminiszter felvilágosításai után a tételt elfogadták *Mik-*

lós Ödön határozati javaslatot nyújtott be a magasabb képzettségű állatorvosoknak a hadseregben való alkalmazása tárgyában. *Ugron* Gábor pártolja a javaslatot. *Rakovszky* István, *Pulszky* Ágost és *Széchenyi* Imre gróf tulzónak találják az állatorvosi egyesületnek e tárgyban benyújtott kérvényét. Az ülés tovább folyik.

— **Veszett macska garázdálkodása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Pozsonyban ma délelőtt egy veszett macska *nyolc embert megmárt.* A macskát agyonütötték; az embereket délután felvitték Budapestre a Pasteur-in-tézetbe.

— **Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.**

KIR. TÁBLAI ÉRTESEITŐ.

1901. évi május hó 28-án s köv. napjain elintézték ügyek.

(Rövidítések magyarázata: hh. = helyberhagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendkívényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

I. Polgári tanács.

Előadó: *Filch Antal*.

V. 1207. Bölcskei volt urbéreseknél — Bölcskei közbirtokosság ellen urbéri ügy. — hh.

III. 967. Néhaj Szigvárt Ignác és özv. Polónyi Mihályné hagy. ügye. — elintéztelen.
1269. Mosztbacher János — Danc Mihály s n. végr. — hh.
1302. Néh. Bárány Dénes hagy. ügye. — hh.
1316. Röller János s n. — Weischert Ferencné végr. mszúnt. mv.

Előadó: *Tóthossy Béla*.

V. 978. Dr. Nagy Sándor — Perig János 1180 frt. — hh.
1104. Nemegey Akos — Wenberger Lipót ft675 75 kr. — hh.
III. 1303. Borsics János hagy. ügye. — hh.
1371. Dr. Szász Endre s t. — Geiger Gyula végr. — hh.

Előadó: *Kaufmann Nándor*.

V. 1105. néh. Reiner János csődügy. — hh.
1258. Hirschler Mór — Scholz Gyula 2932 kor. — hh.
1300. Singer Ignác csődügy — Streicher Ben zjog hatálytalanság. — hh.
1328. Friedlender Jenőné — Friedlender Salamon 2000 kor. — mv.
1340. Groszman Salamon — Bubregh Béla s t zjog tör. — rmv.
1341. Groszman Salamon — Bubregh Béla s t zjog tör. — rmv.

Előadó: *Holics Gyula*.

V. 1206. Ézsi Péter — Ézsi Pál végr. mszúnt. — hh.
1263. Kis Porgrác s t. — Udvardy Dávid s t. vagonköz. mszúnt. — hh.
1369. Dobrovsky Andor — Szarvassy Kornélia válóper. — mv.
1370. Ziegenheim András — Tiszberger Margit válóper. — hh.
1396. Szemző Gyula — Kassai Irma válóper. — mv.
III. 1362. Pap Gyuláné — Pap Gyula kiel. végr. — hh.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Röck Gyula*.

V. 1394. Szijjártó Imre s n. — Domina Ferenc s n ing. birt. — rfo.
1408. Dr. Kemény Zsigmond — Schäffer Ádám ing birt. — mv.

vegőben a »hét vezér« törzsasztalánál. Most azonban nem megy, hanem tovább siet.

S amint elhalad a nagy tükörlakok mellett látja, hogy ott ülnek egy asztalnál Gáspár Laci, a fiatal rendőrkapitány, Kánya Leó, Hamar Pál és Korilovszky, a szobrász. A pénztárnak pedig nekitámaszkodva udvarol a pénztár tündérének Parlaghy Ábel.

Az ablakon át észreveszik és intenek is neki, hogy menjen be. Ő azonban tagadólag rázza a fejét. Amazok utána mosolyognak és mondanak valamit. Nem hallja ugyan, de tudja mégis, miről van most közöttünk szó.

— Ahá, a Bódi kaland után siet!

És a lelke szinte felmagasztosul; valami jótékony büszkeség hatja át a szivét, hogy nincs igazuk azoknak. Hogy nem kergeti a nyughatatlan vére többé kaland után. Hogy boldogság van a szivében, megelégedettség a lelkében, mert érzi, hogy nem kell többé muló szerelmet hajszolnia s övé az örök szerelem, az igazi boldogság.

TIZEDIK FEJEZET.

Ebben a fejezetben nem egy, de több esetben is bebizonyosodik, hogy az asszony ingatag.

Bizony kitavaszkodott, mikor Bodola Henrik felépült sebéből, melyet a spiritizta piktör vágott rajta. Sokáig magánkívül volt; majd meg, mikor már elmúlt az életveszélyes gyengesége, olyan kinokat állott ki, hogy már

maga kérte az orvosokat, hogy vessenek véget kinjainak pusztítsák el valamivel. S mikor kezdett lábadozni, borzasztóan unatkozott. Alig látogatta meg valaki más egykét jó ismerősén kívül. Az anyja, az folyton ott ült betegágya mellett; de hát az csak bántotta, izgatta az ő folytonosan bánatos, szomorú arcával. Örök szemrehányás volt az öreg asszony, az ő szótalan csendességével, nehéz, szagotott sóhajtásaival és azzal a gondossággal, a hogy kérdezősködött a hogylétéről.

Sem Klárát, sem Katalint nem látta soha. Emezzel nem is törődött; amarnak az elmaradása azonban bántotta. De az anyjától nem kérdezett egyikről se semmit. Tudta ugyanis, hogy az öreg asszony majd előrukkol a hi-reivel alkalomadtán.

És ugy is történt.

Mikor az orvosok kinyilatkoztatták, hogy Henrik két nap múlva kimehet a kórházból, mert sebe már is teljesen begyógyult, csak a betegség utóhatásaként hátramaradt gyöngeséget kell még leküzdenie, akkor az öreg végre jónak látta, hogy elmondjon egy és más ujságot. Kezdte pedig azzal, hogy bejelentette a fiának, miszerint az édes otthon az anyai házban várja. Mert hát, a lakásáról elvitetett mindent, a mi Henriké volt, magához, hogy ne kelljen neki hiába fizetnie majd a nem használt lakásért.

Henrik nyugodtan fogadta ezt. Ráhagyta az öreg asszonyra, hogy hadd éljen a jöreménységben, hogy az talán valami különös hasznára lesz, ha az anyjával fog lakni; magában pedig azt gondolta, hogy neki az egészen mindegy.

- III. 1357. Özv. Lempl Jánosné — Reich Péter végr. — mv.
 1367. Novacsek Jakab — Kisasszony Sándor zárl. — hh.
 1405. Özv. Kovács Józsefné — Gajcsi Pál s t. zárl. — mv.
 1406. Özv. Kovács Józsefné — Gajcsi Pál s t. zárl. — mv.
 1407. Kovács István s t. — Kovács Rozália s t. kicsom. — hh.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 1345. Boglári köz- és közös birtokosság — Frank Miksa s t. tjug. — hh.
 1353. Berta Sándor — Mohácsi 1. és 2. sz. betétekre felszól. — hh.
 1354. Mohácsi kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnak a fenti ügyben hozott végzése ellen felfoly. — hh.
 1355. Berta Sándor — Mohácsi 24. sz. betéti ing. felszól. — hh.
 1356. Berta Sándor — Mohácsi 4604. sz. betét felsz. — hh.
 1378. Hernesz József — Hernesz György s n. végr. — hh.
 1387. Szücs István — Zimbó György v'gr. — rend.
 1399. Nagykauzai segélyszövetk. — Szollár Ádám zjog bek. — hh.
 1400. Bálint István — Kis Ruzsa s t. zjog. bek. — rend.
 1402. Kovács Ferenc s t. Ifj. Csécs József végr. — mv.
 1403. Tóth József s t. — Tóth Juli s t. végr. — hh.

Előadó: *Zabokrszky Ferenc.*

- III. 1347. Baranya-Vörösmarti kölcs. segélyegylet — Schitt Mihály végreh. — rend.
 III. 1348. Schum Mihály — Réder Jakab s n. végr. — hh.
 1349. Özv. Vigyázó Rudolfné s t. — Szenicey Ákos végr. — hh.

Büntető tanács.

Előadó: *Bocz Alajos.*

- V. 732. Szita Béla lopás. — főt. kit.
 735. Vajda Ferenc s t. lopás. — főt. kit.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

- V. 684. Gauzer Ferenc s t. suly. t. sért. — főt. kit

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 747. Spitzer Géza s t. csalás. — hh.
 749. Presinszky Józsefné s t. org. — v. küld.

Előadó: *Nábrácsky Lajos.*

- V. 748. Neubauer Henrik vétkes bukás. — v. u.

Előadó: *Varga Nagy István.*

- V. 753. Lecsek István ham. tanu. — biz. kieg.
 754. Ribics Lénárd m. okir. ham. főt. kit.
 771. Hagymási Ferenc csalás és zsarolás. — főt. kit.

Elintézésre kitűzött ügyek.

Bejelentések 1901. évi június hó 3. s köv. napjaira.

I. Polgári tanács.

Előadó: *Pilch Antal.*

- V. 1208. Nagy János s t. — Kétnyári Erzsé 1500 korona.
 1246. Fogt Dániel s n. — Özv. Eizenhoffer Mihályné s t. ing. tjug.
 1290. Klein András s t. — Klein Péter örök.

Előadó: *Tóth Béla.*

- V. 1052. Embreics István — Grész Alajos panasz.
 1106. Gerencsér György — Pap Antal s t. örök.
 1132. Khin Ferenc s t. — Guteremuth János ing. tjug.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 1342. Néh. Dr. Stein Henrik hagy. csőd nyit.
 1377. Dr. Gajkovic Sabbas — Schakovitz Salamon ügyvédi díj.
 1392. Stranzky Máté — Radó Pál csőd töm. el. visszaköv.
 1409. Katona József — Zsivánovics Károly csőd töm. el. visszaköv.
 1368. Nezsideri papirgyár — Erdős Jenő 1119 kor. 60 fill.
 1375. Frank Gyula — Laszki Ármionné s t. 4132 korona.
 1376. Katona József — Zsivánovics Károly 770 k. 30 fill.
 1393. Steiner Sándor s n. — Griesz Jakab végr. felfüg.
 1397. Dunaföldvári járási takptár — id. Gyórfy Mihály 498 kr.
 1398. Dunaföldvári járási takptár — Dreszkey Sándor 224 kor.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 1422. Horváth István — Szilágyi Lujza válóper.
 1423. Gyuró János — Miskolci Éva válóper.
 1424. Szuk Katalin — Simon György válóper.
 1443. Horváth Juli s t. — Németh József s t. ing. tjug.
 1457. Eder János — Belovics Anna válóper.
 1459. Horváth Pál — Lasser Mariska válóper.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Rökk Gyula.*

- III. 1436. Hambuch Ferenc — Hambuch Anna Mária végr.
 1438. Vasdinyei Kálmán — Id. Mihálovics József végr.
 1437. Hambuch Ferenc — Hambuch Anna végr.
 1458. Grünwald Márkus okir. megsem.
 1461. Makler J. és fia — Rab Gábor végr.
 1462. Daempf Imre s t. — Zelms Kálmán végr.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 1414. Mlinarics Lőrinc s n. — Golub József rangsor. felj.
 1415. Moric István — Végh Mária zjog bek.
 1416. Véber Adám s n. — Véber Gáspár s n. tjug.
 1417. Özv. Fergler Józsefné — Ulrich János s n. végr.
 1431. Vb. Paskusz Dávid — Özv. Alt Julia zjog. törtl.
 1432. Dárdai kir. jbiróság a fenti ügyben — Alt Julia felfolyamodását beterjeszti.
 1460. Joszt Jakab — Wagner Jakab s t. végr.
 1472. Schum Mihály — Réder Jakab s n. végr.
 1476. Ig. Spiller és Nickolsburger cég — Vb. Grossmann Salamon s n. csődtöm. zjog. igazol.
 1478. Ugyanannak — Vb. Grossmann Salamonné csődtöm. zjog. előj.

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

- V. 1288. Tolnai Gróf Festetich Jenő — Kranovics István s t. tlkv. kiig. és zjog. bek.
 1386. Kóbor Adolf — Weidinger Emilia s t. tjug. előj.

Büntető tanács.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

- V. 697. Fergler József suly. t. sért.
 733. Máté András suly. t. sért.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 751. Sárdi József s t. sulyos t. sért.
 814. Bartalics Ferenc s t. házjog megsért.
 836. Szép István erősz. nemi köz.

Előadó: *Nábrácsky Lajos.*

- V. 786. Özv. Illés Jánosné csalás.
 827. Üveges Sándor és t. pénzham.

Előadó: *Varga Nagy István.*

- V. 800. Árvai Ferenc zsarolás stb.
 801. Plávlits Szávó suly. t. sért.

Laptulajdonos

Felelős szerkesztő

SAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC

TAIJS JÓZSEF

kiadó.

Hirdetések.

Faládák

(kisztnik)

olcsó áron kaphatók

Mária-utca I-ső szám alatt.

A mélyen tisztelt hölgy-közönség becses figyelmébe!

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy helyben, a **Jókai-tér 3. sz. alatt (I. emelet jobbra.)**

szabászati iskolát

nyitottam, hol a jelentkező hölgyeket a legegánsabb francia- és angol-szabásra és rajzolásra megtanítom.

Tamaszkodva a 28 év alatt **Párisban Madame Briolle** nél (Versaill, boulevard Sebastopol), **Bécsben Madame Spitzer** nél, **Budapestben Árvay** cs. és kir. udv. szállitonál, **Brassóban László M. L.** és Társa cégnél, **Drezdában** az angol és francia szabászati tanfolyamon szerzett gazdag tapasztalataimra, biztosítom a jelentkező hölgyeket a szakszerű és biztos sikerű eredményre.

A tanfolyam tartama 4 hét és a tandíj egy-egy jelentkező után **15** frt.

Minden tanuló hölgy felügyeletem alatt a tanfolyamon egy ruhát szabhat és állíthat össze magának.

Midőn mindezeket közhírré teszem, tudatom, hogy eivállaok francia és angol szabásu **ruhák** és **kabátok elkészítését** a legegánsabb kivitelben.

Bővebb telvilágosítást készséggel adok.

Kiváló tisztelettel

Kovács Imre.

1457. sz

Trvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A sásdi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár Rt. és K. Ugron György végrehajthatóknak Bartalovics Ferenc és neje és társa végrehajtást szenvedők elleni 250 kor. és 480 K. tőke követelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a sásdi kir. járásbiróság területén levő M.-Széken és határában fekvő, jelenleg Bartalovics Ferenc és neje, Molnár Mária, ugy Walter Lőrinc és neje Storc Erzsébet m.-széki lakosok nevében álló a m.-széki 60. sz. betétben I. 1—2. sorsz. 88. helyrsz. ház udvar és kertre a 622 K. és az ezen betétben II. 1—12 sorsz. a foglalt ingatlanokra 335 K., nemkülönben a m.-széki 77. sz. betétben I. sorsz. a. a foglalt ingatlanra 246 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi június hó 19. napján d. e. 10 órakor** M.-Széken a bírói haznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 62 K. 20 f., 35 K. 50 f. és 24 K. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 § ában jelzett árfolyammal átszámított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadéképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sásdon, 1901. évi március hó 15. A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Ónody Károly,
kir. aljársbíró.

Dr. Tolnai VIZGYÓGYINTÉZETE

PÉCSETT, a sétaléren. — (Nyitva egész éven át.)

Az intézetben minden a vizgyógy-
módhoz tartozó eljárások végeztetnek
PRIESSNITZ és KNEIPP rendszere szerint.

Massage, villanyozás és villanyos
fényfürdő. Meleg ásványfürdők: vaslápsó,
fenyő, halleini anyaglugó és kénfürdők.

Szénsavas, villanyos és elkülönített
gőzfürdő. Belégző-osztály: só, törpefenyő
és lignosulfit belégzéssel.

Harminc jegy egy rendszeres vizku-
rára 18 forint. A jegyek 40 napi érvé-
nyességgel bírnak.

Modern berendezés, szigorú
tisztaság, gondos orvosi felügyelet.

Rendelés és felvétel naponta d. u. 4-6-ig.

Egész lakások, valamint egyes szobák, termek, lépcső- házak, folyosók stb.

legszebb és tartós kifestését eszközli a
lehető

legjutányosabb árak mellett

MARXREITER VICTOR

40 év óta fennálló és a legjobb hírnévnek
elismert

szoba, templom és dísz-festő cég

Pécsett, Zrinyi-utca 3. szám.
(Jókai-tér alatt.)

Templom festéseket képekkel vagy
a nélkül a legművésziesebb
kivitelben.

... Legujabb minták nagy választékban
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Kellemes nyári tartóz- kodási hely és fürdő.

CSEBÉNYBEN

(up. Ibafa, vasuti-állomás Almamellék)

3 butorozott szoba,

bideg fürdőzéssel, (a fürdő egy árnyas
kertben van) a nyárra kiadó.

Koszt külön, esetleg a bérlő maga főzhet.

Havi bér 1 szobáért a fürdő-hasz-
nálattal együtt 15 forint.

Naponta 2-szer fürödhetni.

Özv. Kovátsits Antalné

szijgyártó-üzlete PÉCSETT, Irgalmasok bazárja.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát lósszeresám, nyereg,
pényszeresény, utibőrönd és sétatokokban.

Ki van zárva

hogy butorszükségletét bárhol job-
ban szerezhetné be, mint

FEHÉR BÉLA

butor-raktárában

Pécsett, Apácza-utca 2. sz. a.,

hol a legjobb minőségű asztalos és kár-
pitos butorok állandóan óriási választékban
vannak raktáron és

rendkívüli olcsó árban
adatnak el.

A pécsi igen tisztelt közönségnek ez uton tisztelettel tudomására
hozzuk, hogy a valódi és világhírű „Schönmann“-féle

Ambre és Cairó-féle

czigaretta hüvelyek

egyedüli eladási jogát

özv. Tausz Vilmosné

dohánykülönlegességi raktárának adtuk át.

Hogy ezen, még eddig felülmulhatlan hüvelyek elterjedését előmoz-
ditsuk, a fenti cégnek oly olcsó árakat adunk kézre, hogy képes 100
hüvelyt 20 krért, 1000 drbot frt 1.80 adni.

Ezáltal mindenkinek lehetővé van téve jó papirt olcsó áron
használhatni.

Teljes tisztelettel

Schönmann & Singer.

Huzás visszavonhatatlanul

1901. június 25-én.

Főnyeremény:

30.000 korona
értékű

CONCORDIA sorsjegyek

á 1 korona.

ajánlja

SCHAPRINGER J. bank- és váltó-üzlet

ULLMANN M. K. bank- és váltó-üzlet

P é c s.